

skepsis Blog

☰ Menu

HCG: 'de aanbieders het hardst treffen'

28/06/2011 door Jan Willem Nienhuys

De minister, mw. drs. E.I. Schippers, heeft geantwoord op de [vragen van Henk van Gerven](#) over [Pregnyl \(HCG\) als afslankmiddel](#). Het antwoord (iets geredigeerd) is een brief van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), deze staat hieronder; [de originele pdf kunt u hier bezichtigen](#).

Enkele saillante punten: bestuurlijke boetes tegen zes aanbieders zijn in voorbereiding en bij recidive kunnen ze een hogere boete krijgen. IGZ zit ook achter de toeleverende apothekers aan. Hoe dan ook, IGZ heeft gekozen voor maatregelen die de aanbieders het hardst treffen. Ik lees dat zo dat de overtreders zonder verdere waarschuwing een hoge

boete tegemoet kunnen zien.

Aanbieders die zeggen dat zij off-label voorschrijven liegen, want aan de zorgvuldigheidseisen kunnen zij onmogelijk voldoen. Dit kan (nog) niet met een bestuurlijke boete worden afgedaan, maar IGZ overweegt inzet van het tuchtrecht.

Twee aanbieders van HCG bedrogen hun klanten, naar het schijnt, want het betrof 'een voedingssupplement waaraan dezelfde eigenschappen worden toegeschreven' (dus waarschijnlijk het zogeheten Bio-HCG+).

Vragen van het lid Van Gerven (SP) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de praktijken van een aantal artsen en instituten die nog steeds HCG-afslankkuren propageren en mogelijk verkopen. (ingezonden 24 mei 2011)

Kenmerk IGZ-3066517

Vraag 1. Is het waar dat, ondanks het verbod op het aanprijzen en verkopen van HCG-afslankkuren, een aantal artsen dit nog steeds doet? 1) 2) 3)

Antwoord 1. Ja.

Vraag 2. Is het waar dat het tenminste om de volgende artsen, dan wel instituten, gaat? 4)

Antwoord 2. Dit zijn inderdaad de artsen en instituten die in het onderzoek door de Inspectie zijn opgenomen (zie antwoord vraag 3).

Een aantal van genoemde aanbieders maakt op het internet nog steeds reclame voor HCG. Onduidelijk is overigens op welke schaal de aanbieders ook daadwerkelijk HCG-afslankkuren aan gebruikers ter hand stellen.

Vraag 3. Wat is ondernomen door de Inspectie nadat op 11 maart 2011 *de Volkskrant* interviews met de twee eerstgenoemde artsen weergaf, waarin zij verklaarden hun praktijken gewoon voort te zetten en niet als onwettig te beschouwen? 5)

Antwoord 3. Na de publiciteit in december 2010 heeft de Inspectie een groot aantal meldingen ontvangen over aanbieders van HCG voor afslanken. Deze zijn allemaal onderzocht of nog in onderzoek. Op basis van de meldingen en eigen onderzoek heeft de Inspectie nu een beeld van de aanbieders. De Inspectie heeft de websites van alle aanbieders beoordeeld op mogelijke overtreding van de reclamebepalingen in de Geneesmiddelenwet. De inspectie heeft op 17 maart 2011 bij zes aanbieders overtreding van deze bepalingen vastgesteld. Zij bereidt nu bestuurlijke boetes voor.

De Inspectie heeft tevens onderzocht hoe de distributieketen van HCG van de producent, via groothandel en apotheken naar een grote aanbieder van HCG-afslankkuren verloopt. Zij is hiermee gestuit op een aantal onregelmatigheden dat op dit moment nader onderzocht wordt. Het off-label voorschrijven bij de aanbieders van HCG-afslankkuren is nog in onderzoek. De Inspectie blijft bij haar standpunt dat er geen

enkele onderbouwing is voor het voorschrijven van HCG voor afvallen. Hierbij moet de kanttekening worden gemaakt dat art. 68 van de Geneesmiddelenwet, dat regels stelt aan off-label voorschrijven, nog niet bestuurlijk beboetbaar is. Bij de wijziging van de Geneesmiddelenwet zal dit wel mogelijk worden. De Inspectie overweegt thans de inzet van tuchtrecht.

Vraag 4. Wat is uw visie op de stelling van deze artsen dat juridisch 'off-label' gebruik in dit geval is toegestaan?

Antwoord 4. Off-label gebruik is een soms onmisbare mogelijkheid voor een behandelaar bij patiëntenzorg. Volgens art. 68 van de Geneesmiddelenwet is voorschrijven buiten de geregistreerde indicatie alleen onder voorwaarden geoorloofd. Het is geoorloofd als daarover binnen de beroepsgroep protocollen en standaarden zijn ontwikkeld. Als protocollen en standaarden nog in ontwikkeling zijn, is overleg tussen de behandelend arts en apotheker noodzakelijk. In het geval van HCG als afslankmiddel is hiervan geen sprake. Aanbieders kunnen zich dus niet beroepen op deze uitzonderingen. HCG is expliciet niet geregistreerd als middel bij afslanken en met de huidige kennis is geen rechtvaardiging denkbaar voor gebruik van HCG om af te vallen. In de officiële registratieteksten voor Pregnyl wordt gebruik om af te vallen zelfs uitgesloten.

Vraag 5. Indien u deze stelling onderschrijft, hoe valt het dan te verklaren dat de Inspectie in haar brief van 22 december 2010 aan beroepsbeoefenaren, en in haar nieuwsbericht van 5 januari 2011, een heel andere indruk wekte?

Antwoord 5. Zie mijn antwoord op vraag 4.

Vraag 6. Indien u deze stelling niet onderschrijft, hoe valt het dan te verklaren dat de Inspectie genoemde artsen niet duidelijk gemaakt heeft dat zij het bij het verkeerde eind hadden?

Antwoord 6. Genoemde artsen zijn in december 2010 per brief van het standpunt van de Inspectie op de hoogte gesteld.

7. Bij welk van de bovengenoemde artsen en instituten of hier niet genoemde artsen en instituten is de Inspectie ertoe overgegaan om – zoals in bovenvermelde waarschuwingsbrief aangekondigd – zonder verdere waarschuwing een bestuursrechtelijke boete op te leggen tot maximaal 150.000 euro en ingeval van artsen ook tuchtklachten in te dienen?

Antwoord 7. Zie mijn antwoord op vraag 3.

Vraag 8. Bij hoeveel artsen en instituten is, naar inzicht van de IGZ, de praktijk van het verstrekken van HCG-slankeidskuren en/of het adverteren daarmee gestopt na hun brief van 6 december 2010?

Antwoord 8. Op basis van de meldingen en eigen onderzoek had de Inspectie in december 2010 zicht op 24 aanbieders van HCG-afslankkuren. In negen gevallen is de reclame na de waarschuwing verwijderd of is de website uit de lucht gehaald. In twee gevallen bleek na onderzoek dat geen HCG als afslankkuur wordt aangeboden, maar een voedingssupplement waaraan dezelfde eigenschappen worden toegeschreven. Dit product bevat geen HCG-hormoon. Bij zes aanbieders is overtreding vastgesteld, waarvoor de inspectie nu bestuurlijke boetes voorbereidt. De overige zeven zijn nog in onderzoek.

Vraag 9. Kunt u opheldering verschaffen over de omstandigheden die ertoe geleid hebben dat deze personen en instituten nog steeds HCG-kuren openlijk op internet aanbieden, niettegenstaande het feit dat IGZ over genoemde machtsmiddelen beschikt?

Antwoord 9. Met het oog op de zorgvuldigheid duurt het enige tijd voordat een boete ook daadwerkelijk wordt opgelegd. Bij recidive kan de Inspectie een tweede hogere boete opleggen.

Vraag 10. Deelt u de mening dat het ongewenst is dat ten eerste overheidsinstanties strenge maatregelen aankondigen en die vervolgens niet uitvoeren en dat ten tweede dat burgers zo openlijk de aanwijzingen kunnen negeren van instanties die belast zijn met handhaving van de wet?

Antwoord 10. De maatregelen zijn in uitvoering.

Vraag 11. Heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg voldoende capaciteit om efficiënt op te treden tegen dergelijke malafide 'hulpverleners' en passende maatregelen te nemen?

Antwoord 11. Uiteraard moet de Inspectie prioriteren. Dit is ook gebeurd voor HCG. De Inspectie zet voldoende capaciteit in om het gebruik van HCG bij afslankkuren met ingang van het vierde kwartaal van 2010 projectmatig aan te pakken. Daarbinnen worden keuzes gemaakt voor een aanpak die de aanbieders het hardst treffen.

Noten

1) <http://www.skepsis.nl/blog/2011/01/igz-pakt-bedrog-met-hcg-afslankkuren-aan/>

- 2) http://www.igz.nl/Images/Waarschuwing_sbrf%20HCG%20Pregny_tcm294-297897.pdf
- 3) [Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009-2010, nr. 1106](#)
- 4) Zie lijst die onderhands is verstrekt aan de bewindspersoon
- 5) <http://www.jeroenschrijft.blogspot.com/>

Gezondheid, Justitie

- < [Chelatie-arts Van der Schaar veroordeeld door tuchtrechter](#)
- > [Homeopaat Hagens kwakt door](#)

14 gedachten over "HCG: 'de aanbieders het hardst treffen'"

Hans

30/06/2011 om 16:35 | Bewerken

Dat schiet lekker op vanaf december 2010!
Zo moeilijk kan het onderzoek toch niet zijn, dat dit een half jaar moet duren?
Maar ja, we moeten natuurlijk prioriteren...

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

goodfellow

30/06/2011 om 17:53 | Bewerken

Het treurige is dat er elke paar seconden een nieuwe kwakzalver wordt geboren, en dat alle inspanningen om kwakzalverij tegen te gaan, een vechten tegen de bierkaai wordt.
Verder is het zo dat een dikkerd zijn miserie zelf heeft bewerkstelligd. Het middeleeuwse spreekwoord: elk pond gaat door de mond is nog steeds bewaarheid. Helaas is het ook dat dik worden bijzonder gemakkelijk gaat maar

dat afslanken enorm moeilijk is, het vraagt uiterste wilskracht. En vermits de meeste mensen over niet veel wilskracht beschikken vallen ze als het ware automatisch in de handen van schurken allerhande. Van de eenvoudige maar sluwe kruidendokter of x-therapeut tot de grootindustrie. Een groot probleem hierbij is dat de moderne mens niet meer een halve dag moet jagen en zich afjakkeren (vermageren) in de rimboe maar dat de dikmakers hem als het ware op een presenteerblaadje worden aangeboden. Van de patatkraam tot de supermarkt.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

goodfellow

30/06/2011 om 18:09 | [Bewerken](#)

Ik zei eerder "grootindustrie", daarin sluit ik ook de farma-bedrijven, die het dikwijls niet al te nauw nemen als er groot geld mee gemoeid gaat. De farma-industrie zal niet veel interesse vertonen voor het zoeken naar het genezen van een zeldzame ziekte (te veel kosten voor te weinig resultaat), maar dikkerds zijn er vele, bijgevolg kan men zich permitteren er veel geld tegenaan te gooien, positief resultaat als het kan, maar om het even welk resultaat (laten geloven aan de sukkels dat ze baat hebben bij deze of gene slankmaker) als het moet. Het VERKOOPT! QED.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

01/07/2011 om 15:12 | [Bewerken](#)

Ja, die term prioriteren trof me ook al. Het is niet de moeilijkheidsgraad, maar de methode, denk ik. Misschien vinden ze dat ze ook wettig bewijs moeten hebben dat er HCG in plaats van nep is voorgeschreven, en als je dan ook nog moet uitzoeken waard dat HCG vandaan komt, dan wordt het al meer werk. En als je e.e.a. afhandelt door brieven te schrijven die binnen vier weken beantwoord moeten worden, en je na zes weken pas gaat vragen waar het antwoord blijft, dan kan het allemaal lang gaan duren.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

01/07/2011 om 17:43 | [Bewerken](#)

De telefoon bestaat ook al enkele jaren...

Het is toch bekend wie er aan patienten hebben geleverd? Zo moeilijk en tijdrovend is het niet vandaar uit na te gaan wie er beleverd hebben (groothandels en fabrikanten). Die bedrijven vraag je dan weer aan wie ze nog meer geleverd hebben etc. Dan heb je in enkele dagen het hele netwerk in handen. Bedrijven zijn verplicht de desbetreffende administratie te overhandigen. Mocht het om bedrijven zonder vergunning gaan, dan kun je die stante pede sluiten. Nogmaals, ik zie het probleem niet. Natuurlijk, iedereen stelt prioriteiten, maar wat is er dan belangrijker dan dit soort schadelijke zaken?

Van Goodfellow zou ik graag voorbeelden zien van farmaceutische bedrijven die het niet zo nauw nemen met de registratie van hun producten, waar kennelijk het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen in zou trappen?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

goodfellow

01/07/2011 om 18:10 | [Bewerken](#)

Hallo Hans, daar wringt nou net het schoentje, ik kan geen bedrijven met naam noemen. Ga ik dan door als een lichtzinnige praatvaar? Een voorbeeld van gevaarlijk instemmen van de meeste colleges ter beoordeling van geneesmiddelen is het beruchte Thalidomide of Softenon. Ze lieten, nu meer dan vijftig jaar geleden, inderdaad toe dat een gevaarlijk product geregistreerd en op de markt gebracht werd. Als men het even opzoekt kan men de bedrijven in kwestie wel vinden. Het gaat hier niet om een netwerk (ruikt naar maffia) maar om bekende bedrijven die gewoon grof geld willen verdienen zonder nadere controle. Elk bedrijf wil geld maken, geen vuiltje aan de lucht,

daarom bestaan ze. Een medisch product op de markt brengen zonder diepgaande controle grenst echter aan het crimineel onbekwame.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

01/07/2011 om 23:16 | Bewerken

Thalidomide was geen afslankproduct maar een slaapmiddel. De firma Gruenental die het in de handel bracht, ging uit van de toentertijd heersende gedachte dat de placenta ondoordringbaar was voor dergelijke stoffen; de fatale gevolgen zijn bekend. Dat was Gruenental niet eens zozeer aan te rekenen, maar wel het feit dat de zaken in eerste instantie werden verdoezeld. En hierna kwam er al gauw een goede registratie van geneesmiddelen op gang. Dat wil zeggen dat er na het ontdekken van zeldzame bijwerkingen, tegenwoordig snel wordt gehandeld. Bijvoorbeeld Vioxx. Helaas is het niet altijd mogelijk zeldzame bijwerkingen al in een vroeg stadium te ontdekken. De beschuldigingen van Goodfellow gaan erg ver en zijn niet gegrond als hij geen verdere feiten noemt dan "als men het even opzoekt"; verwijzing naar maffia zal hij toch echt moeten onderbouwen om geloofwaardig over te komen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

02/07/2011 om 10:12 | Bewerken

Natuurlijk is ook in de reguliere wereld niet alles geweldig en er kunnen best kritische kanttekeningen gemaakt worden bij de praktijken van medicijnfabrikanten en artsen, maar dat ligt dan meer op het terrein van psychofarmica, zie hier:

<http://www.skepsis.nl/bipolaire-bedriegerij.html>

Ik zou dat echter niet onder het kopje maffiapraktijken willen plaatsen.

Thalidomide is een heel ander verhaal. Het is gevaarlijk, zoals wel meer medicijnen bijwerkingen hebben. Ik meen echter dat het tegenwoordig wel

weer gebruikt wordt, maar niet meer als slaapmiddel, maar voor ernstiger problemen, waarbij het nut belangrijker is dan de bijwerkingen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

goodfellow

02/07/2011 om 10:58 | Bewerken

Ik zou Hans en Renate willen vragen goed mijn berichtje te lezen, ik antwoordde nl dat het woord netwerk naar maffia ruikt, niet dat de grootindustrie (waaronder farma) maffiapraktijken gebruikt. Goed lezen en bij antwoord aub de woorden in de zin niet verdraaien. Maar ik zou er toch willen op wijzen dat, buiten het onderwerp, heden ten dage enorme massa's nepegeneesmiddelen op de markt komen (uit oosterse landen). In Europa worden ze door de douane meestal onderschept, maar in Afrika tiert de markt van de nepegeneesmiddelen. En dààr komt de maffia bij kijken. Maar nogmaals, mijn woorden niet uit hun verband halen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

02/07/2011 om 12:15 | Bewerken

Goodfellow, u had het toch over colleges ter beoordeling van geneesmiddelen? Dan mag ik toch aannemen dat u niet bona fide praktijken in Europa bedoelt? Nu haalt u er weer illegale import bij en de verkoop van nepegeneesmiddelen In Afrika. Dat is een probleem, maar grotendeels veroorzaakt door de ... wat rommelige ... wijze van bestuur in Afrikaanse landen. Het is zo langzamerhand niet duidelijk welk punt u wil maken in deze discussie.

@ Renate

Thalidomide wordt inderdaad weer bij sommige indicaties gebruikt, onder strenge voorwaarden. Het is op zich een goed middel, alleen is zwangerschap of de wens daartoe een strenge contraindicatie.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

02/07/2011 om 14:05 | Bewerken

@ Hans,

Dat was waar ik op doelde. Thalomid wordt inderdaad weer gebruikt, maar nu men weet dat het schade aan de ongeboren vruch veroorzaakt, houdt men daar rekening mee.

@ goodfellow

Ik zie niet direct wat nepgeneesmiddelen met de westerse geneesmiddelen-industrie te maken hebben.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Hans**

02/07/2011 om 15:35 | Bewerken

Sterker nog Renate. Het Softendrama was (en is voor de slachtoffers als Thomas Quasthoff) natuurlijk afschuwelijk. De geleerden van toen wisten dit echter niet. Geneesmiddelen drongen niet door de placenta heen, dacht men. Een ingrijpende vergissing! En specifiek dat punt kun je dus niet zonder meer aan de toenmalige industrie en de toenmalige registratie verwijten. Maar men heeft er lering uit getrokken. Het heeft de geneesmiddelenwetenschap ingrijpend veranderd. En bij de registratie van geneesmiddelen is het een zeer belangrijk en uitvoerig punt. Vandaar dat ik het een beetje flauw vind als er nu nog zoveel nadruk op deze kwestie wordt gelegd en min of meer wordt gesuggereerd dat de situatie nog steeds zo is.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Catherine de Jong

12/07/2011 om 01:31 | Bewerken

HCG is gewoon een geneesmiddel dat bij de behandeling van bepaalde vormen van onvruchtbaarheid kan worden gebruikt. Daar is op zich niets tegen. Het is echter volstrekt onzinnig om het als afslankmiddel voor te schrijven.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

04/08/2011 om 11:57 | Bewerken

Ik heb heden nog maar eens gekeken naar de webpagina's van diverse aanbieders van HCG-kuren. Er zijn er weer een aantal verdwenen, en met name die van Dirk A.F. van Lith lijken in rook te zijn opgegaan. Op sommige pagina's zijn de woorden HCG verdwenen, maar spreekt met over 'een klein beetje hormoon' zonder mede te delen welk hormoon. Als het in feite om ingestraald water (met andere woorden BioHCG+) gaat dan is dat consumentenbedrog. Het zou ook een ander hormoon kunnen zijn; als het een klein beetje is, werkt het ook niet en blijft slechts het psychologische effect van de injectie over.

Bij al die kuren gaat het er natuurlijk om dat de deelnemer (-neemster) weinig eet en dat volhoudt.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Reacties zijn gesloten.

[Artikelen uit Skepter](#)[Proefnummer van Skepter](#)